Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer	: 2025 / 2024-049225
Raadsvergadering d.d.	: 28 oktober 2025
Portefeuillehouder	: Wiebe Strikwerda
Programma	: Mienskip (2)
Programmaonderdeel	: Maatschappelijke voorzieningen
Naam opsteller	: Meindert Pander (E-mail: m.pander@dantumadiel.frl)
Onderwerp	: 'Speel- & beweegvoorzieningenbeleid'.
Begrotingswijziging	: nee

Voorgesteld raadsbesluit

De raad wordt voorgesteld het (de) volgende besluit(en) te nemen:

1. Het nieuwe 'Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel' vast te stellen.

Inleiding en overwegingen

In de raadsvergadering van 1 november 2022 heeft ons college aan uw raad toegezegd om te komen met (nieuw) beleid gericht op de realisatie van sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte. Bij brief van 11 juli 2023 heeft ons college uw raad meegedeeld dat wij het beleid voor de sport- en beweegtoestellen mee willen nemen bij de herziening van het speelvoorzieningenbeleid. Uw raad wordt nu verzocht om het 'Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel' vast te stellen.
Daarnaast is er door de toekenning van het Volkshuisvestingsfonds (VHF) een extra financiële impuls ontstaan voor de vernieuwing van speel- en beweegvoorzieningen in onze gemeente. Deze financiële impuls is verwerkt in het nieuwe beleid. Met het voorliggende voorstel gaan wij ervanuit dat raadstoezegging 81 wordt afgehandeld.

Hoofdlijnen voorstel nieuw beleid.
Voorgesteld wordt om de realisatie en het onderhoud van speel- en beweegvoorzieningen een gezamenlijke verantwoordelijkheid te laten worden voor zowel de 'inwoners' als de gemeente. Bij het nieuwe beleid is daarom gekeken naar een taakverdeling tussen de 'inwoners' en de gemeente. Hierbij is rekening gehouden met elkaars sterke punten en (on)mogelijkheden. Kort samengevat wordt in het nieuwe beleid het volgende voorgesteld;

- De realisatie en renovatie/vervanging van speel- en sporttoestellen, het dagelijks onderhoud en het groenonderhoud is een verantwoordelijkheid van de 'inwoners'. Wanneer de 'inwoners' niet meer het groenonderhoud willen en kunnen uitvoeren kan dit bij de gemeentelijke organisatie worden ondergebracht.
- De keuringen en het regulier onderhoud van speel- en sporttoestellen is een verantwoordelijkheid van de gemeente.

In de bijlage: 'Uitgangspunten Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel' wordt een uitgebreidere uitleg gegeven van het voorgestelde beleid en taakverdeling.

Subsidieregeling 'realisatie en vernieuwing speel- en beweegvoorzieningen'.
Onderdeel van het nieuwe 'Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel' wordt de tijdelijke subsidieregeling 'realisatie en vernieuwing speel- en beweegvoorzieningen. Vanuit deze regeling kan een éénmalige bijdrage van maximaal 50% van de bekostiging van de realisatie of complete renovatie van een speeltuin / beweegvoorziening worden bekostigd met een maximaal bedrag van € 30.000. Na akkoord van uw raad zal de subsidieregeling door het college worden vastgesteld.

Beoogd effect

Met de vaststelling van het 'Speel- en beweegvoorzieningenbeleid' worden de taken tussen onze inwoners en de gemeente duidelijk verdeeld. Op deze manier weten onze inwoners wat van hen wordt verwacht, maar ook wat zij van de gemeente kunnen en mogen verwachten.
Met het nieuwe beleid wordt verwacht dat er goede, mooie en veilige speel- en beweegplekken kunnen worden gerealiseerd en behouden kunnen worden voor onze gemeente.

Argumenten

1.1 Het huidige beleid is verouderd en niet meer passend bij de huidige eisen en mogelijkheden.
Binnen het huidige speelvoorzieningenbeleid zijn verenigingen verantwoordelijk (en aansprakelijk) voor zowel de realisatie en als het gehele onderhoud van de speeltuinen. Uit de gesprekken gevoerd met de diverse verenigingen is duidelijk geworden dat het voor verenigingen steeds lastiger is om voldoende vrijwilligers te vinden die deze taken structureel uit kunnen voeren. Daarnaast is de wetgeving omtrent speelvoorzieningen steeds strenger geworden. Als college zijn wij van mening dat vrijwilligers niet meer aansprakelijk moeten zijn voor de veiligheid van deze voorzieningen.

1.2 In de huidige constructie is de gemeente al aansprakelijk.
De speeltuinen binnen onze gemeente staan voornamelijk op gemeentegrond. Dit betekent dat de gemeente door het natrekkingsrecht juridisch gezien eigenaar van de speeltoestellen is en daarmee verantwoordelijk en aansprakelijk is voor de speeltuinen. De huidige pachtconstructie doet hier niets aan af; alleen door middel van bijvoorbeeld een recht van opstal kan de eigendom en daarmee de aansprakelijkheid van de toestellen daadwerkelijk aan verenigingen worden overgedragen.

1.3 De vrijwilligers kunnen het onderhoud op termijn niet meer dragen.
Gegeven het feit dat de gemeente juridisch verantwoordelijk is én dat vrijwilligers het onderhoud niet duurzaam kunnen waarborgen, is het wenselijk dat het reguliere onderhoud van toestellen voortaan door of namens de gemeente wordt uitgevoerd. Daarmee wordt zowel de veiligheid als de continuïteit van de speelvoorzieningen beter gegarandeerd.

1.4 Het budget behorend bij het huidige beleid is niet meer voldoende.
Voor het uitvoeren van het onderhoud ontvangen de speeltuinverenigingen jaarlijks een gemeentelijke onderhoudssubsidie. Naast de onderhoudssubsidie is er voor de oprichting en complete renovatie van speeltuinen een ‘startsubsidie’ van € 2.269 mogelijk. De beschikbare subsidies zijn vanaf 2007 niet meer aangepast en passen niet meer bij het huidige kostenpeil.

1.5 Met de subsidieregeling kunnen lokale initiatieven eerder mogelijk worden gemaakt.
Zoals bij het vorige argument weergegeven zijn de bedragen voor de realisatie van speelvoorzieningen niet meer passend bij het hedendaagse kostenpeil. Voor het realiseren van beweegvoorzieningen zijn helemaal geen middelen beschikbaar gesteld. Door middel van de bijdrage uit het VHF en de middelen die uw raad al eerder beschikbaar heeft gesteld kan de bijgevoegde subsidieregeling in werking worden gesteld. Met deze regeling kunnen verenigingen, voor de vervanging en realisatie van speelvoorzieningen en het realiseren van nieuwe beweegvoorzieningen, een significant bedrag krijgen. Hierdoor krijgen dergelijke initiatieven een serieuze impuls en kunnen dergelijke voorzieningen (eerder) worden gerealiseerd.

Kanttekeningen en risico’s

1.1 Bij onverwachte kostenstijgingen is het budget mogelijk onvoldoende.
Binnen het nieuwe beleid gaat de gemeente het onderhoud aan de toestellen uitvoeren. Op basis van de huidige ervaringen en berekende kosten verwachten wij met het gevraagde budget het beleid op de gewenste manier uit te kunnen voeren. Bij onverwachte kostenstijgingen is het budget mogelijk onvoldoende. Mocht dit het geval zijn, dan zal de gemeenteraad hierover de op hoogte worden gebracht. Hierbij zullen dan mogelijke oplossingen worden aangedragen (bijv. versobering beleid of verhoging budget).

1.2 Wanneer uw raad niet akkoord gaan met het voorstel over het Volkshuisvestingsfonds dan de kan de subsidieregeling niet worden ingevoerd.
Voor de uitvoering van de subsidieregeling ‘realisatie en vernieuwing speel- en beweegvoorzieningen’ is het nodig dat uw raad instemt met de uitvoering van het Volkshuisvestingsfonds-project. Mocht uw raad hiermee niet akkoord gaan dan is er onvoldoende dekking voor de uitvoering van de subsidieregeling en kan de regeling niet in werking treden.

Financiën

Al geruime tijd is duidelijk dat het bestaande speelvoorzieningenbeleid niet meer voldoet. Uw raad heeft daarom bij de behandeling van de ‘PPN 2026 -2029’ het budget voor speelvoorzieningenbeleid structureel verhoogd met € 22.000. Hiermee zijn alle benodigde middelen reeds structureel opgenomen in de bestaande begroting.

De beschikbare middelen voor het nieuwe ‘Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel’ zijn berekend op € 71.574. De opbouw van het benodigde budget is als volgt;

Benodigd budget voor 'Speel- en beweegvoorzieningenbeleid'	
Klein onderhoud / inspecties	€ 4.241
Vrijwilligersbijdragen 'groenonderhoud'	€ 11.865

Subsidieregeling realisatie en vernieuwing speel- en beweegvoorzieningen	€ 25.000
Onderhoudskosten toestellen	€ 25.000
Overige kosten (bijv. opleidingskosten, kosten prullenbakken / picknickbanken)	€ 5.468
Totaal	**€ 71.574**

Opbouw subsidieregeling 2025-2034
Het totale budget voor de subsidieregeling inclusief de bedrage vanuit het volkshuisvestingsfonds is als volgt:

Opbouw budget tijdelijke subsidieregeling 'realisatie en vernieuwing speel- en beweegvoorzieningen'	
Totale bijdrage gemeente voor subsidieregeling (10 jaar x € 25.000 per jaar)	€ 250.000
Toegekende bijdrage Volkshuisvestingsfonds	€ 304.920
Totale budget subsidieregeling	**€ 554.920**

Vervolg en planning

Na vaststelling van het beleid zullen de belanghebbenden op de hoogte worden gebracht en zal er volgens het nieuwe beleid worden gewerkt.

Communicatie + Participatie

Het voorgestelde beleid (incl. handleiding) is in eerdere fases met de speeltuinverenigingen en dorpsbelangen afgestemd. De speeltuinverenigingen en andere belanghebbenden zijn (over het algemeen) zeer positief over de voorstellen. De input die zij hebben ingebracht is waar nodig en wenselijk is het voorstel verwerkt.
Het definitieve raadsvoorstel is na besluitvorming van ons college opnieuw voorgelegd aan de verenigingen. Na besluitvorming van uw raad zullen de speeltuinverenigingen en dorpsbelangen op de hoogte worden gesteld van uw besluit.

Bijlagen

- ‘Uitgangspunten Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel’.
- ‘Handleiding Speel- en beweegvoorzieningen’.

Damwâld, 30 september 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de secretaris, R.G. Dijksterhuis de burgemeester, drs. A. Haga

Raadsbesluit

2025 / 2024-049225

De raad van de gemeente Dantumadiel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.30 september 2025;

Besluit:

1. Het nieuwe ‘Speel- en beweegvoorzieningenbeleid gemeente Dantumadiel’ vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering
d.d. 28 oktober 2025

De raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
Signed By: Jonker, Margreet 30/10/2025 16:35:38 CET ID: 77aa0a35-ead4-4148-a3cf-bc2e7540ef82 Auth: Scribble	Signed By: Haga, Anja 29/10/2025 15:40:02 CET ID: 77aa0a35-ead4-4148-a3cf-bc2e7540ef82 Auth: Scribble
M. Jonker	drs. A. Haga